

Ojačati integritet službi bezbednosti

Datum

sep. '14.

05.

Kako bi se ojačao integritet službi bezbednosti potrebno je obezbediti jasne zakonske okvire i procedure, adekvatnu kontrolu službi i njihovu nezavisnost od političkih uticaja, istaknuto je tokom debate koju je pokrenuo BCBP.

Diskusija o integritetu u službama bezbednosti je okupila preko 30 predstavnika stručne zajednice u biblioteci BCBP

Beogradski centar za bezbednosnu politiku (BCBP) organizovao je 5. septembra 2014. godine okrugli sto pod nazivom „Integritet u službama bezbednosti“. Debatu koja je održana u biblioteci BCBP prisustvovalo je više od 30 učesnika, među kojima je bilo predstavnika Narodne skupštine, Ministarstva odbrane, Ministarstva unutrašnjih poslova, Bezbednosno informativne agencije, Vojnoobaveštajne agencije, Vojnobezbednosne agencije, nekoliko ambasada, OCD i medija.

„Integritet u institucijama u Srbiji nije izgrađen do kraja. Nisu usvojeni adekvatni zakoni koji regulišu oblast bezbednosno-obaveštajnog sistema. Potrebno je usvojiti novi zakon o BIA, ali je potrebna i promena Ustava“, istakao je u uvodnom izlaganju izvršni direktor BCBP Predrag Petrović.

Doneti nov zakon o BIA

Predsednik Odbora za kontrolu službi bezbednosti u Narodnoj skupštini Republike Srbije Momir Stojanović je istakao da su uslovi za integritet u službama valjani pravni okvir koji definiše mesto te institucije, jasno propisane procedure i pravila ponašanja, kao i jasno propisane sankcije za nepoštovanje tih pravila. I on smatra da treba doneti novi Zakon o BIA, ali pre toga uspostaviti jedinstvenu organizaciju službi bezbednosti, jer sektor bezbednosti u Srbiji nije dovoljno integrisan.

„Srbija nema valjan zakonski okvir koji bi garantovao integritet i kredibilitet bezbednosnim službama. I vlast i opozicija složili su se da nam je potreban novi zakon o BIA, ali pre nego što ga donesemo, neophodno je postaviti bezbednosni sektor na nove osnove. Treba spojiti civilnu i vojnu obaveštajnu službu pod jednu kapu, a civilnu i vojnu kontraobaveštajnu službu pod drugu. Treća bi bila nešto nalik američkom FBI“, istakao je Stojanović.

Tokom diskusije je istaknuto da politički uticaj predstavlja jedan od faktora koji umanjuje integritet u službama bezbednosti. Predsednik Upravnog odbora BCBP Miroslav Hadžić smatra da manjak znanja o službama uzrokuje da se previđaju odnosi između političkih i bezbednosnih elita.

Tema integriteta u službama bezbednosti je privukla veliku pažnju medija

Korupcija u službama bezbednosti

„Kao sprega između nosilaca političke vlasti i bezbednosnih elita neretko se javlja trgovina uticajem. Ona predstavlja nevidljivo polje korupcije u službama bezbednosti. Treba postaviti pitanje da li je uopšte moguće da službe bezbednosti budu časne i dostojne u razorenom društvu koje je visoko korumpirano? Da li je realno očekivati da u takvom društvu institucije budu dovoljno otporne, imune i zaštićene od korupcije“, naglasio je Miroslav Hadžić.

Iskustva rada holandskih obaveštajnih službi predstavio je konsultant za razvoj integriteta u „Cedar-Advisors” Matej Van Der Berselar, koji je 35 godina proveo u radeći u holandskoj službi.

„Ako se službe bezbednosti samo tajno ponašaju i ako sve informacije koje poseduju čuvaju samo za sebe - onda društvo nema koristi od te službe i nema potrebe da ona postoji. Cilj rada službi treba da bude bolje, bezbednije i prosperitetnije društvo, a ne podrška ministru u njegovom radu. Mora se dosta računa voditi prilikom zapošljavanja. Nije dobro i poželjno da samo elita društva bude u službi. Treba uključiti mlade ljude, nedostupne za korupciju koji poseduju veštine komunikacije i timskog rada. Takođe, važno je da postoji rotacija na pozicijama“, istakao je Van Der Berselar.

Diskusija je privukla veliku pažnju medija. O konferenciji su izveštavali dnevni listovi Večernje novosti, Danas i Blic, portali RTS, B92, kao i TV Kopernikusi Radio Beograd.

Ovaj događaj je realizovan u okviru projekta „Partnerstvo za integritet u sektoru bezbednosti“ uz podršku Američke agencije za međunarodni razvoj (USAID) kroz program „Građansko društvo za budućnost“ koji sprovodi Institut za održive zajednice (ISC).

Tekstu doprineli stažisti BCBP Sandra Jelisavčić, Anđela Cvetković i Bogdan Urošević.